

Kære alle

I pinsen døde tidligere biskop i København Ole Bertelsen, netop fyldt 100 år. I anledning af hans fødselsdag udkom en samling af hans taler og prædikener. Jeg har læst en del af dem og bliver slået af den ubestikkelighed og klarhed, der lyser ud af dem. Han var stærkt optaget af menneskers frihed. Jeg har ikke kendt Ole Bertelsen, men i fortællingerne om ham synes jeg, at jeg møder en profet fra Det Gamle Testamente. En af dem, der revser magten og peger på magtmisbrug, diktatur og uretfærdighed og skriver om det med flammeskrift. Han var en af dem, der talte om den frihed, der altid er bundet til næsten. Som slog fast, at hvis ikke dit medmenneske er frit, så er du det heller ikke. Som fortalte sin menighed, at det ikke er frihed at kunne gøre hvad man vil, men hvad man skal. Som fortalte politikerne ved folketingets åbning, at hvis du ikke kan elske den, der ikke elsker dig, så er du ikke et frit menneske, for så er du bundet til dit eget had, så er du korrumperet. Som fortalte pave Johannes Paul den 2., da han besøgte Danmark i 1989, "at vi undertiden er så bange for at blande kristendom og menneskeliv sammen, at sansen for egen frihed undergraver sansen for andre menneskers frihed" og "at enhver politisk prædiken er dårlig og enhver god prædiken er politisk". Som skriver i en prædiken til første søndag efter trinitatis, hvor der skal tales om den rige mand og Lazarus, at "hvis du ikke tilbagelægger den korte afstand til din fattige nødstedte broder, som har brug for Guds barmhjertighed igennem dig... så bliver den korte vej, som du kan gå... til en afgrund som ingen kan komme over". Ole Bertelsen var stærkt optaget af kirkernes ansvar i verden. Det er en sag, som vi hurtigt kan komme i heftige diskussioner om. Selv er jeg ikke i tvivl om, at evangeliet rummer en stærk inspiration og en appel til kristne om at arbejde for fred og retfærdighed. Hvordan vi gør det, er op til enhver af os. Men ansvaret for det andet menneskes frihed kan vi aldrig lægge fra os.

Jeg vedhæfter her to udtalelser, begge fra juni i år, der appellerer om fred og retfærdighed i Israel/Palæstina. Den ene er fra Det Lutherske Verdensforbund, hvor biskop Henrik Stubbkjær, Viborg er formand. Han er den første dansker, der beklæder denne post. Det Lutherske Verdensforbund (LVF) er et globalt fællesskab af lutherske kirker, som blev grundlagt i Lund, Sverige, i 1947. LVF har i dag 151 medlemskirker fra 99 lande, som repræsenterer ca. 78 mio. lutheranere. Den anden udtalelse kommer fra Kirkernes Verdensråd (KV), som er et internationalt, økumenisk fællesskab af kristne kirker, som omfatter over 340 kirker fra mere end 120 lande. KV blev stiftet i 1948 i Amsterdam og tæller i dag over 400 mio. kristne fra stort set alle kristne traditioner og fra alle verdens kontinenter. Det er bemærkelsesværdigt, at begge organisationer er stiftet lige efter 2. verdenskrig. Kirkefolk over hele verden havde den fælles vision, at kirkerne kunne spille en rolle i at forsøge at forhindre ufred, uretfærdighed og lidelse i fremtiden.

FRBdage og Grundlovsfest

Koordinatorbestyrelsen har i foråret bl.a. stået bag Folkekirken på Frederiksbergs deltagelse i to af de store fælles-arrangementer på Frederiksberg, nemlig FRBdage i Aksel Møllers Have den 24. maj og Grundlovsfesten på Frederiksberg Rådhusplads for kommunens 7. og 8. klasses elever. På FRBdage gik Frederiksberg Sogns børnekor og dramahold syngende og udklædte i festligt optog gennem Aksel Møllers Have og sognepræst Signe Danielsen fra Sankt Markus Kirke havde, i samarbejde med teatret Riddersalen, skabt rammen for en workshop om ånd, drømme og menneskets evige længsel efter at flyve. Her kunne børnene fremstille flyvende ting, som luftballoner og flyvemaskiner, og lytte til fortællinger for både små og store drømmere. Grundlovsfesten på Frederiksberg Rådhusplads for kommunens 7. og 8. klasses elever blev afholdt for 2. år i træk med alle de institutioner, der er nævnt i Grundloven. På kirkens stand kunne de unge skrive deres håb for fremtiden på et stykke spejl og få sig en snak med studiepræsterne Dorte Thomsen og Charlotte Grunnet og sognepræst Peter Friis fra Flintholm Kirke. Se billeder fra begge arrangementer til sidst i nyhedsbrevet.

Fælleskursus

Med inspiration fra præsternes studierejse til Stockholm for to år siden har vi arbejdet på at arrangere et fælleskursus for præster og organister. Det er nu fastlagt til 14. og 15. januar 2026. Kurset ledes af Jørgen Demant og Martin Hornstrup fra Liturgisk Forum. Alle, både organister og præster, har mødepligt til kurset, så vi sætter alle kræfter ind på denne nyskabelse på Frederiksberg.

Ræk-ud!

Ræk-ud! er Københavns stiftsråds ambitiøse projekt, der henvender sig til børnefamilier og fokuserer på de unge, som vi generelt har svært ved at møde i folkekirken, men som både udgør en stor procentdel af vores befolkning og er folkekirkens fremtid. Projektet har været undervejs et par år nu, og stiftsrådet har som næste skridt i projekt Ræk ud! besluttet, at man gerne ser test af tre koncepter på børnefamilieområdet igangsat. For de københavnske provstiers vedkommende er der afsat en pulje på 175.000 kr. pr. provsti. Der er allerede en del sogne og menighedsråd, som har meldt interesse i at være med til at teste nogle af koncepterne på børne-familieområdet. Koncepterne er overordnet beskrevet i rapporten fra Ræk ud!, som I kan finde her: [Ræk ud | Københavns Stift](#), hvor I også kan læse mere om tankerne bag projektet. Frederiksberg provstiudvalg har også drøftet Ræk ud! og ser positivt på ansøgninger fra sognene om udviklings-og samarbejdsmidler til projekter indenfor "Ræk-ud"-rammen. Stiftsrådet arbejder på baggrund af to fællesmøder, der er afholdt med provstiudvalgene/formændene i foråret, på etablering af et samarbejde, som kan finansiere Ræk ud! -arbejdet i 2026 og frem.

Folkekirken Skoletjeneste for Ungdomsuddannelser (FSU)

FSU har i de seneste måneder realiseret forløb med flere erhvervsuddannelser, herunder anlægsgartneruddannelsen, tømreruddannelsen og bygningssnedkeruddannelsen samt et

eksamensprojekt for arkitekturlinjen på HTX. I deres feedback har lærerne vist interesse for at forsætte samarbejdet om nye projekter fremover. FSU har i alt besøgt 3 provstikonventer og planlægger at besøge de resterende provstikonventer snarest for at orientere om arbejdet.

Folkekirkens Skoletjeneste København-Frederiksberg (FSKF)

Ny årsplan er sendt ud til skolerne her op til skoleferien. Igen et flot program med meget fine undervisningstilbud på alle klassetrin. Se mere her fskf.dk.

Folkekirken for Internationals (FFI)

Det er gået stærkt de seneste to år med FFI, fortæller præst Maria Fihl. Der er en bred vifte af tilbud på engelsk omkring Eliaskirken ved Vesterbro Torv, hvor alle byens internationale kan gå til ugentlig gudstjeneste, sorggruppe, baby- og tumlingemusik, folkekor, fællesspisninger etc. Der er også flere arrangementer i stiftet på engelsk. Senest fejrede Øresunds Pastoratet Skt. Hans sammen med kræfterne bag FFI, hvor bl.a. det nye internationale kor også deltog og var med til at fejre Skt. Hans på Amager Strand. FFI deltog også med koret til fejringen af den nybyggede Tiny Church i Nordhavn, hvor FFI arbejder tæt sammen med Hans Egedes Sogn, der er i gang med at udvikle kirkelivet i den nye bydel. Der er yderligere igangsat en international mandegruppe i Valby-Vanløse provsti.

Den 23. oktober afholdes der en ressourcedag for alle interesserede - ansatte, gejstlige og frivillige - om Folkekirke på engelsk fra idé til praksis. Skriv til præst Maria Fihl, MABF@km.dk, hvis du gerne vil med.

Bibliarium

Oplevelsescenteret Bibliarium åbnede i Sankt Andreas kirke i januar 2025 med en såkaldt "soft opening", hvor man brugte noget tid på at teste, om det hele virkede. Efter påske fandt den officielle åbning sted, og der er allerede en meget fyldt kalender og mange gode tilbagemeldinger. Det er skoleklasser og konfirmandhold, der kan få lov at opleve Bibliarium, men det er også muligt for menighedsråd at booke en times "Åbent hus". Se mere her [Bibliarium - Et oplevelsescenter fyldt med bibelske fortællinger](#).

Ny menighedsrådslov

En ny lov er på vej. Lovudkastet er netop offentliggjort på FIN sammen med et lovforslag, der vedrører fællesfonden. Der er desværre allerede høringsfrist den 25. august på begge lovforslag. Se [Orientering om høring over lovforslag om ændring af lov om menighedsråd mv. - By-, Land- og Kirkeministeriet - Nyheder - Site](#) og [Orientering om høring over lovforslag - By-, Land- og Kirkeministeriet - Nyheder - Site](#)

Kommen og gåen

I Flintholm er to kirketjenere på vej på pension. Karsten Skov stopper pr. 1. august og Anne Heegaard pr. 1. oktober. Menighedsrådet har lavet stillingsændringer, så to fuldtidskirketjenere bliver til tre kirketjenere, to på deltid. Sofie Skovlund Poulsen og Unni

Trap Lund er ansat i deltidsstillingerne. Kirken skal også have en ny kordegn, idet Birgit Beck Jensen har opsagt sin stilling. I Sankt Lukas er Jørgen Mark Pedersen ansat på deltid som kordegn og Jette Wainø er gået ned i tid. I Frederiksberg er Kristine Sandvej Hara ansat som kordegn på deltid. I Mariendal er Mette Schorebye fratrådt som kordegn og Susanne Kastberg er ansat pr. 1. august. Sognepræst Lars Danner Madsen er netop gået på pension. I hans sted er sognepræst Julie Helmer Kaas ansat pr. 1. september.

Til sidst en stor tak til alle jer, der arbejder for Folkekirken på Frederiksberg. I yder en vigtig og flot daglig indsats for befolkningen i vores by – tak for det! Jeg ønsker alle en god sommer.

Bedste hilsener

Provst Kirsten Jørgensen

Statement on Palestine and Israel: A Call to End Apartheid, Occupation, and Impunity in Palestine and Israel

"But let justice roll down like waters, and righteousness like an ever-flowing stream."

- Amos 5:24 (NRSV)

The Central Committee of the World Council of Churches, meeting in Johannesburg, South Africa, on 18-24 June 2025, gathers in deep lamentation and outrage as the crisis in Palestine and Israel escalates to levels that flagrantly violate international humanitarian and human rights law as well as the most basic principles of morality.

We recognize a clear distinction between the Jewish people, our siblings in faith, and the acts of the Government of Israel, and we reaffirm that the WCC stands firm against any kind of racism, including antisemitism, anti-Arab racism, and islamophobia. However, the unbearable suffering inflicted on the people of Gaza, and the escalating violence and oppression in the West Bank and in Jerusalem compel the global fellowship of churches to speak with clarity, urgency, and commitment to the principles of justice under international law and ethics.

The Government of Israel's military campaign in Gaza has entailed grave breaches of the Fourth Geneva Convention which may constitute genocide and/or other crimes under the Rome Statute of the International Criminal Court (ICC). Simultaneously, the occupied West Bank and East Jerusalem continue to experience intensified violence, illegal settlement expansion, and systemic human rights violations. These actions defy international legal norms, including the United Nations Charter, the Geneva Conventions, international human rights treaties, and numerous Security Council and General Assembly resolutions.

The World Council of Churches reaffirms its long-standing commitment to inter-religious dialogue and cooperation, and to international law as a framework for peace, justice, and accountability.

In this spirit, the WCC Central Committee calls for:

1. **Naming the Reality of Apartheid:** We recognize and denounce the system of apartheid imposed by Israel on the Palestinian people, in violation of international law and moral conscience.
2. **Implementing Sanctions and Accountability:** We call on states, churches, and international institutions to impose consequences for violations of international law, including targeted sanctions, divestment, and arms embargoes. Full support must be given to the International Criminal Court and UN mechanisms investigating potential war crimes and crimes against humanity.
3. **Affirming Palestinian Rights and Freedom:** We uphold the inalienable human rights of Palestinians to freedom, justice, return, and self-determination. We demand the end of the occupation and the lifting of the unlawful blockade on Gaza.
4. **Support** for the resilience and witness of Palestinian Christian churches and communities, upholding their right to remain on their land and to freely practice their faith.

We commend the leadership of the South African government in seeking justice and accountability to international law through the International Court of Justice (ICJ), and urge all states to comply with the ICJ's rulings. Churches worldwide are called to witness, to speak out, and to act.

"And a harvest of righteousness is sown in peace for those who make peace." — James 3:18

Statement: LWF Council Statement for Just Peace and Protection of Life in Palestine

The Lutheran World Federation Council, meeting under the theme 'Be my witness - Acts 1:8,' issues the following statement:

Date 16 June 2025
ADDIS ABABA, Ethiopia

The Council reaffirms the LWF's long-standing witness and call for the end of the Israeli occupation of Palestine since its foundation and renews its call for justice and a two-state solution.

The Council condemns the dire situation in Gaza and is gravely concerned by the immense human suffering endured by children, women, and men since the war intensified in October 2023. It is especially distressing that people seeking humanitarian aid, as well as facilities providing vital services such as education and healthcare, have been deliberately targeted.

The Council amplifies the call of the LWF member churches in denouncing the repeated Israeli military attacks on the Anglican Al Ahli Hospital, a partner of LWF's Augusta Victoria Hospital, which has been hit six times in the past 20 months.

The war in Gaza has become one of the most devastating humanitarian crises in recent memory. With tens of thousands of civilians killed, infrastructure destroyed, access to food, water, and medical care severely restricted or denied, and entire communities forcibly repeatedly displaced, the overall impact of this war is unacceptable. There is a famine, as water and food deprivation are used as warfare. The Council condemns the Israeli blockade of Gaza and the systematic denial of humanitarian assistance. All these are gross violations of international humanitarian law.

The war in Gaza has become one of the most devastating humanitarian crises in recent memory. With tens of thousands of civilians killed, infrastructure destroyed, access to food, water, and medical care severely restricted or denied, and entire communities forcibly repeatedly displaced, the overall impact of this war is unacceptable. There is a famine, as water and food deprivation are used as warfare. The Council condemns the Israeli blockade of Gaza and the systematic denial of humanitarian assistance. All these are gross violations of international humanitarian law.

This war is not confined to Gaza. Across the Occupied Palestinian territories, in the West Bank and Jerusalem, Palestinians are facing increasing violence, military raids, home demolitions, and severe restrictions on movement. In recent months, the settler violence has intensified. Entire Palestinian communities have been displaced, their lands seized or rendered inaccessible. The expansion of illegal Israeli settlements continues to accelerate, fragmenting the land and threatening the viability of a future Palestinian state. The proliferation of military checkpoints and road closures further isolates Palestinian towns and villages, deepening the daily suffering of civilians and obstructing access to healthcare, education, and worship.

The Council deeply regrets and mourns the tragic and avoidable loss of life, strongly condemns the suffering inflicted upon civilians, and denounces the continued captivity of Israeli hostages by Hamas and the holding of Palestinian prisoners detained by Israel without charge.

The Council reaffirms the protection of the continued Christian presence in Israel/Palestine. It stands in solidarity with our siblings in Christ in the Evangelical Lutheran Church in Jordan and the Holy Land during these extremely challenging times. The Council also commends the LWF World Service program in Jerusalem for its work, particularly the provision of specialized healthcare to the Palestinian people through the Augusta Victoria Hospital.

The Council calls for:

- A permanent ceasefire and unhindered humanitarian access and the protection of civilians and civilian infrastructure in accordance with international humanitarian law. This includes clear and safe passage for Palestinians needing medical care, medical personnel, and humanitarian workers who provide such assistance.
- An immediate and unconditional end to the war and the complete withdrawal of Israeli forces from Gaza.
- An immediate release of the Israeli hostages held by Hamas and the Palestinian prisoners held by Israel without charge.
- A renewed and genuine international commitment to ending the Israeli occupation of Palestinian territories and reaffirmation of a two-state solution where both Palestinians and Israelis can live in peace, dignity, security, and freedom.
- Concrete acts of solidarity from LWF member churches with the Palestinian people through prayer, accompaniment, advocacy, and action for a just and lasting peace based on dignity, equality, and the protection of people's human rights
- The protection of peaceful protesters and activists for peace, journalists, and human rights defenders who are facing intimidation, threats, and violence.

The Council holds fast to the conviction that peace cannot come through military might or retaliatory violence. Justice is the only path to lasting peace.